

NAPÍŠAL *Juraj*
RAYMAN

HON *na* TUČNIAKA

ILUSTROVAL *Viliam*
SLAMINKA

HON *na* TUČNIAKA

NAPÍŠAL *Juraj*
RAYMAN

ILUSTROVAL *Viliam*
SLAMINKA

HON *na* TUČNIAKA

slovar

Text © Juraj Raýman 2022

Ilustrácie © Viliam Slaminka 2022

Slovak edition © Vydavateľstvo SLOVART, spol. s r. o.,

Bratislava 2022

Napísanie príbehu podporil z verejných zdrojov
formou štipendia

u. fond
na podporu
umenia

Všetky práva vyhradené. Žiadna časť tejto knihy sa nesmie reprodukovať ani šíriť v nijakej forme ani nijakými prostriedkami, či už elektronickými alebo mechanickými, vo forme fotokópií či nahrávok, respektíve prostredníctvom súčasného alebo budúceho informačného systému a podobne bez predchádzajúceho písomného súhlasu vydavateľa.

ISBN 978-80-556-5751-6

Ak ste sa narodili na Vianoce, viete, že to nie je žiadna výhra. Že vaše narodeniny obvykle zatieni Štedrý deň a všetci sú takí rozoslavovaní, že na váš sviatok neraz celkom zabudnú, alebo sa spoľahnú, že vám darčeky prinesie Ježiško, Santa či Dedo Mráz. Ale pre Leových rodičov bývali synove narodeniny tým najdôležitejším dňom v roku. Aby boli nezabudnuteľné, vymysleli špeciálnu narodeninovú tradíciu. Mama ešte v noci napiekla svoj narodeninový koláčový špeciál, otec ráno prebudil syna úsmevmi a žartovaním a všetci spoločne vyrazili na Leovo najobľúbenejšie miesto.

Na Štedrý deň vyzerá zoologická záhrada magicky. Býva postriebrená snehom a námrazou, všade je ticho, nie sú tam skoro žiadni návštevníci a aj väčšina zvierat drieme zalezená v pelechoch. Okrem tučniakov! Tí s príchodom zimných dní naopak pookrejú. Práve v ich pavilóne rodičia Lea vždy poriadne vystískali, vybozkávali na obe líca a predniesli narodeninové gratulácie. A potom si vychutnávali mamin koláčový špeciál a narodeninovú atmosféru a obdivovali vtáky vo fraku, ktoré dokážu lietať pod vodou.

Lenže v deň Leových ôsmich narodenín nastala neželaná zmena. Zoo bola tá istá, aj dátum v kalendári správny, ale otcove úsmevy pôsobili unavene a žartom chýbal srdečný humor. A chýbal aj mamin narodeninový koláčový špeciál a jej smiech, ale najmä chýbala mama.

Nečudo, že sa Leo hneval. Bol vážne našťvaný. Nie na koláč, ani na mamu, ani na otca, ale na toho, kto to všetko pokazil. Na svojho nenarodeného brata, kvôli ktorému musela mama už pred dvoma týždňami odísť do pôrodnice. „Ešte sa ani nenarodil, a už sú s ním samé problémy!“ hundral a otec len rozpačito krčil ramenami. Ale nebolo to všetko. Ďalšie sklamanie ich čakalo, keď prišli k pavilónu tučniakov. „Z technických príčin zatvorené!“ prečítal Leo oznam na dverách a obľialo ho také sklamanie, že keby bol menší, keby dnes nemal rovných osem rokov, možno by sa aj rozplakal.

Technické príčiny boli v poslednom čase čoraz častejším problémom celej zoo. Každú chvíľu sa čosi zadrhlo, prasklo a pokazilo. Raz kúrenie u exotov, inokedy chladenie v polárnom medvedinci, alebo práve tak ako v ten deň v pavilóne tučniakov, kanalizačný odtok.

„Zatlač!“

„Ty zatlač!“

Ošetrovatelia pripomínali dvojicu komikov zo starých grotesiek. Stano bol vysoký a chudý ako rebrík, s dobrosrdečným detinským výrazom, ktorý nemal ďaleko k plaču, Oliver mal naopak pupok ako lopta, smrteľne vážnu tvár a pohľad chlapíka, ktorý by rád rozkazoval, keby mal niekoho, kto by poslúchal. Ale hoci sa od seba fyzicky líšili, v čomsi boli úplne rovnakí. Do práce sa vždy ponúkali. Stano mal pocit, že robí to, čo by mal robiť Oliver, a Oliver bol presvedčený, že jeho prácou je dávať pozor, či Stano robí svoju prácu poriadne. A tak obvykle

poriadne neurobili nič, a ešte si pri tom prekážali, čo bývalo príčinou ďalšieho hašterenia a rôznych „drobných“ nehôd.

Pôvodne pracovali vo voliére s exotickým vtáctvom, ale keď sa od nich papagáje naučili škaredo nadávať, preradili ich ku spevacom. Lenže spevavce, okrem toho, že rady spievajú, aj rady lietajú. A v tom bol kameň úrazu. Oliver prikázal Stanovi, aby dôkladne zatvoril dvere na voliére, ale Stano bol presvedčený, že by ich mal dôkladne zavrieť Oliver, a tak ich nezatvoril nikto a spevavce **FRNK!** — rozpáchli sa v povetrí a boli nenávratne fuč. Za trest preradila riaditeľka ošetrovateľov k tučniakom, kde nehrozilo, že sa naučia nadávať, ani že uletia.

„Tak zabér!“

„Ty zabér!“

Darmo sa Stano s Oliverom snažili otočiť veľké koleso, ktorým sa reguloval prítok a odtok vody. Kanalizácia bola upchatá a bazén sa nebezpečne plnil mútnou vodou.

„Niečo sa tam šprajclo!“ stonal od námahy Stano.

„Tak to musíme odšprajcnúť skôr, než sa nádrž preplní a praskne!“ varoval Oliver.

„Vezmi si bidlo a skoč do bazéna!“

Ale Stanovi sa do studenej vody nechcelo.

„Ja som sa namočil minule!“ krútil energicky hlavou.

„Teraz si na rade ty!“

Ale Oliver o to energickejšie prikývol.

„Aj tentoraz si na rade ty, lebo s tým už máš skúsenosti!“ vyhlásil a štuchol Stana bidlom. Ale Stano mu bidlo vyšklbol a štuchol jeho.

„Skoč si tam sám!“

„Zbláznil si sa?“ zajačal Oliver, stratil rovnováhu a **ŠPLECH!** ocitol sa v bazéne. Tučniaky poplašne zatrúbili, pretože im Oliverovo zavalité telo pripomenulo kosatku.

„Keď si už mokrý, môžeš ten odtok odšprajcovať sám,“ rehúňal sa Stano, ktorému sa podarilo vybabrať s Oliverom len málokedy.

„Podaj mi to bidlo, prosím,“ odvetil Oliver s kyslým výrazom.

Slovičko „prosím“ malo Stana varovať. Mal si uvedomiť, že to bude pasca, lebo také slová Oliver obvykle

nepoužíva. Ale keďže väčšinou konal skôr, ako myslel, došlo mu to, až keď ho Oliver bidlom štuchol a **PLESK!**, Stano už šliapal studenú vodu vedľa Olivera. „Teraz si rovnako mokrý ako ja!“ rehlil sa Oliver. „Môžeš ten odtok odšprajcovať ty.“

Leo bezradne postával pred pavilónom a márne dúfal, že sa stane čosi, čo jeho narodeninový deň zachráni. Aby ho otec aspoň trochu potešil, navrhol, aby zašli do predajne suvenírov, či sa tam nenájde niečo, čo by Leovi pomohlo prekonať neprekonateľný pocit trpkosti. Ale Leo chcel ešte počkať, či pavilón predsa neotvorí, a tak sa otec do predajne pobral bez neho.

Sotva otec odišiel, Leovi sa zezdalo, že v osamelom vianočnom tichu začul akýsi čudný zvuk. Ako by sa kdesi pod jeho nohami rozozvučal potôčik. Žblnkanie znelo najprv len opatrne, ale zvuk silnel. Leo kráčal za zvukom do neďalekých kríkov. Nebol to potôčik, ale kanalizačná rúra, čo mala odvádzať podzemím špinavú vodu z pavilónu tučniakov. Bola upchatá a ošetrovatelia v bazéne sa stále ponúkali, kto ju má odopchať. A tak tlak silnel a napokon spôsobil, že sa odtok odopchal sám od seba. Voda sa nahrnula do potrubia a hladina v bazéne sa náhle pohla, roztočila a spolu s ňou sa rozkrútili aj ošetrovatelia.

„Prestaň s tým! Si v práci, nie na kolotoči!“ okríkol Oliver Stana.

„Ty prestaň!“ okríkol Stano Olivera, ale napriek tomu naberali obrátky.

Tučniaky poplašne trúbili a obratne vyskakovali z vody, Oliver so Stanom jačali, ale vyskočiť z klzkého bazéna sa im nedarilo.

„Podaj mi ruku!“

„Ty mi podaj!“

„Chyť ma!“

„Ty ma chyť!“

„To je galapágsky, alebo patagónsky?“

ukázal otec na plyšového tučniaka v regáli obchodu so suvenírmi.

„Čínsky,“ odvetila flegmatická slečna za pultom a bez ďalšej debaty mu plyšáka nablokovala.

„Vyzerá ako živý.“

Otec zaplatil a chcel slečne zaželať veselé Vianoce, ale súčasne s pípnutím pokladne sa ozvalo poplašné zvonenie jeho mobilného telefónu. Volali z pôrodnice.

„Už sa to začalo!“ zbledol otec a dlhými krokmi sa vyrútil z obchodu pohľadať Lea.

Ten stál ešte stále pred zatvoreným pavilónom a načúval zurčavým zvukom, ktoré sa ozývali pod jeho nohami. Niečo, čo sa predtým odšprajcovalo z odtoku v pavilóne tučniakov, kĺzalo sústavou kanalizačných rúr. Tlak vody to tlačil pred sebou až do okamihu, kým sa to nezašprajcovalo znova, priamo pod kanalizačným poklopom, na ktorý skúmavo hľadel Leo. Zurčanie na chvíľu utíchlo. Ale len na okamih. V rúre to varovne zaklokotalo, Leo ustúpil

a práve vtedy tlak nahromadenej vody odhodil poklop takou silou, že prúd vystrekol do výšky priamo pred Leovými očami. Spolu s vodou z kanála vyletelo aj čosi, čo ho predtým upchalo. Vyzeralo to, ako čierno-biela handra. Ako voľačo zhúžvané, utopené a bez života. Pleslo to priamo k Leovým nohám. Slabo to vzdychlo, vykašľalo vodu a stratilo vedomie. „Tučniak!“ uvedomil si šokovaný Leo.

Voda v bazéne sa rozkrútila naplno, roztočila ošetrovateľov do extrémne rýchlych otáčok a silný vír ich ťahal k odtoku.

„Urob niečo!“

„Ty niečo urob!“ jačali obaja, ale nemohli robiť nič, pretože steny nádrže boli klzké a nebolo sa čoho zachytiť. Až keď sa Oliverov guľatý zadok priblížil k odtoku, zaznelo dunivé **PLOP!** a hladina sa konečne upokojila. Tučniaky na brehu nechápavo krútili hlavami a nazerali

cez okraj poloprázdnej nádrže. Uprostred, po bradu vo vode, sedel premočený Oliver, pri ňom stál rovnako mokrý Stano a vystieral k nemu ruku, aby mu pomohol na nohy.

„Tak vstaň konečne!“

„Nemôžem,“ odvrkol Oliver, „pricuclo ma to!“

„Chápem, že je dnes Štedrý deň, že nemáte voľné kapacity, ale musím ísť za manželkou do pôrodnice a nemôžem nechať syna doma samého,“ naliehal otec. Hoci vedel, že používať telefón pri šoférovaní, je prísne zakázané, dnes na to nebral ohľad. Hneď ako nahnal Lea na zadné sedadlo, dupol na plyn a už z neho nohu nezložil. Cez križovatku prefrnkol len tak-tak na oranžovú a celú cestu obvolával agentúry, aby zohnal niekoho, kto postráži Lea, kým on bude s mamou v pôrodnici.

„Prosím, pošlite hocikoho, kto sa oňho postará aspoň na pár hodín!“

Leo ešte nikdy nevidel otca takého rozrušeného. Sedel na zadnom sedadle a mlčal. Nie preto, že by nebolo o čom hovoriť, ale preto, lebo mal tajomstvo. Keby otec nebol taký rozčúlený, keby nemusel šoférovať a telefonovať a keby nemal starosti o mamu a nenarodeného brata, zrejme by Leov neobvyklý mlčanlivý výraz neunikol jeho pozornosti a pravdepodobne by si všimol aj to, že Leova páperová bunda je na bruchu akosi neprirodzene vydutá.